

Bu sayıda...

Edebiyat eleştirisinin bir bilim olarak tartışılmalı statüsü sosyal bilimlerde nesnellik meselesini öteden beri geniş bir sorunsal içinde belirleyegelmıştır. *Toplum ve Bilim*, bu sayısında bu alana Türkçe eleştiri ve edebiyat tarihçiliği geleneği çerçevesinde bir katkı sunmak amacıyla bir edebiyat soruşturmasına yer veriyor. Erkan İrmak, Abdurrahim Karabaşoğlu ve Mehmet Şamil Dayanç yeni Türk edebiyatı alanında hem yeni eleştiri eğilimlerini tespit etmek hem de üniversitelerde edebiyat eleştirisi geleneğinin tarihsel evrimini irdelemek amacıyla 2000-2016 yılları arasında yazılan tezleri sayısal veriler ışığında yorumluyorlar. Yalçın Armağan, edebiyatta bir “kanon” savaşı başlattığını iddia ettiği Asım Bezirci’nin eleştirel mirasını değerlendiren makalesinde, Bezirci’nin Marksist bir çıkış noktasına işaret etmekle birlikte son kertede metin merkezli ve dar bir eleştiri anlayışıyla sınırlı kaldığını vukuf- lu bir analizle ortaya koyuyor. Özgür Emrah Gürel, dosyanın gündemini tarihsel bir eksene oturtarak Antik Yunan tragedyasının günümüzdeki rezonansını irdeliyor. “İktidarla Sınanmak: Sophokles’te Tiranlık Sorunu” başlıklı yazısında Gürel, *Antigone*’ye dair güncel yorumlarda “tiranlık sorunu”nun ihmal edildiğini ortaya koyarken tiranlık meselesinin salt “*moral* bir kaygı” olmakla kalmayıp aynı zamanda çok katmanlı bir felsefi sorgulamaya tabi tutulması gerektiğini iddia ederken analitik bir yeniden yorumlamaya girişiyor. Murat Belge, Ahmet Hamdi Tanpınar’ın edebiyat tarihçiliğini ele aldığı makalesinde, Tanpınar’ın sanat ve bilhassa edebiyat ile kurduğu ilişkinin edebiyat tarihçiliğiyle nasıl örtüştüğünü sergilerken Tanpınar’ın sanat ile kurduğu ilişkinin estetik boyutunun en açık şekilde ifade bulunduğu *On Dokuzuncu Asır Türk Edebiyatı Tarihi*’ne yoğunlaşıyor.

H. Bahadır Türk’ün makalesi Agamben düşüncesinde Kafka’nın izini ve etkisini incelerken edebiyat dosyamızla dosya dışı makaleler arasında bir geçiş imkânı da sunuyor. Sosyal bilimle edebiyat ya da felsefe ile edebiyat arasındaki ayrımın niye keskinleştirilemeyeceğine odaklanıyor.

Edebiyat dosyası dışında bu sayıda yer verdiğimiz diğer yazılar ise planlanmamış olsa dahi 1980'lerden bugüne uzanan bir iktisadi ve sosyal dönüşümün çeşitli veçhelerini ele alıyorlar. Yerel yönetim, 1980 darbesinden sonra bir toplumsal hareket oluşturan tutuklu aileleri, göçle beraber kurulan bir tür "fuhuş rejimi"nin örnekleri ve sanal ırkçılık başlıkları aslında son kırk yıllık dönüşüm süreçlerini hedefleyen analizleri bir araya getirmesi açısından da önemli bir muhasebe ortaya koyuyor. Sosyal, iktisadi, sınıfsal, ideolojik ve bürokratik zihniyet dönüşümlerinin nasıl gerçekleştiğini anlamak için de farklı bağlamlarda kesitleri ele alan ve netleştiren bu katkıları için sırasıyla Gülen Göktürk, Osman Savaşkan, Başak Can, Emel Coşkun ve Tefik Orkun Dereli'ye çok teşekkür ederiz.

TOPLUM VE BİLİM